

KONWENCJA O PRAWACH
osób niepełnosprawnych

KONWENCJA O PRAWACH OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

PRZECZYTAJ. POMYŚL. BĄDŹ ŻYCZLIWY!

Co to jest?

6 września 2012 roku Polska ratyfikowała Konwencję o prawach osób niepełnosprawnych. Konwencja to pierwszy międzynarodowy akt prawny, który w kompleksowy sposób mówi o kwestiach niepełnosprawności.

Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych określa, co należy robić, aby wszystkie prawa człowieka i podstawowe wolności - które są przecież przywilejem każdego - były rzeczywiście dostępne także dla osób niepełnosprawnych.

Konwencja została zatwierdzona przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 13 grudnia 2006 roku i weszła w życie 3 maja, dwa lata później. Unia Europejska jako związek państw przystąpiła do Konwencji 23 grudnia 2010 roku.

Do tej chwili Konwencję ratyfikowało 119 państw, a jej sygnatariuszami, czyli tymi, które wyraziły chęć podpisania są 153 państwa.

Cel Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych

„Celem niniejszej Konwencji jest popieranie, ochrona i zapewnienie pełnego i równego korzystania ze wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności przez wszystkie osoby niepełnosprawne oraz popieranie poszanowania ich przyrodzonej godności.

Do osób niepełnosprawnych zaliczają się te osoby, które mają długotrwale fizyczne, umysłowe, intelektualne lub dotyczące zmysłów uszkodzenia mogące, w oddziaływaniu z różnymi barierami, utrudniać im pełne i skuteczne uczestnictwo w społeczeństwie, na zasadach równości z innymi osobami” (artykuł 1).

PRZECZYTAJ.
POMYŚL.
BĄDŹ ŻYCZLIWY!

Co ratyfikacja Konwencji znaczy dla Polski?

Polska ratyfikując Konwencję zobowiązała się do respektowania wszystkich zawartych w niej idei i zasad. W ten sposób Konwencja stała się częścią naszego prawa, a władze wszystkich szczebli i społeczeństwo zostały zobowiązane do stosowania jej postanowień w codziennym życiu.

Jakie są najważniejsze założenia Konwencji?

Zapisy we Wprowadzeniu (preambule) mówią:

- prawa człowieka są powszechne, niepodzielne, współzależne i powiązane ze sobą. To znaczy, że nie wystarczy realizować tylko wybranych, tylko częściowo i tylko w stosunku do niektórych ludzi.
- osoby niepełnosprawne muszą otrzymać gwarancje pełnego korzystania z praw człowieka, bez jakiegokolwiek dyskryminacji. Dotyczy to każdej osoby, bez względu na rodzaj i stopień uszkodzenia jej organizmu, wiek, płeć, religię, pochodzenie społeczne, sytuację materialną i inne cechy. Szczególna uwaga należy się dzieciom oraz kobietom i dziewczętom – często są narażone na większe ryzyko przemocy.
- wsparcia i ochrony praw człowieka potrzebują zwłaszcza te osoby niepełnosprawne, które w życiu społecznym napotykać na szczególnie wiele barier.
- dyskryminacja jakiegokolwiek osoby ze względu na jej niepełnosprawność jest naruszeniem przyrodzonoj godności i wartości człowieka.
- Konwencja podkreśla znaczenie indywidualnej samodzielności i niezależności osób niepełnosprawnych czyli także wolności dokonywania przez nie wyborów oraz możliwości podejmowania skutecznych decyzji dotyczących polityki oraz udziału w różnorodnych programach do nich adresowanych.
- Konwencja zwraca uwagę na fakt, że część osób niepełnosprawnych żyje w niedostatku. Ten stan wymaga szybkiego podjęcia zdecydowanych działań – osobom niepełnosprawnym można bowiem skutecznie pomóc w powrocie do aktywności i pracy.
- za najważniejsze czynniki negatywnie wpływające na sytuację osób niepełnosprawnych Konwencja uznaje:
  - ◆ postawy społeczne
  - ◆ bariery architektoniczne i komunikacyjne
  - ◆ bariery prawne (nie dostosowane lub przestarzałe przepisy)
  - ◆ ograniczony dostęp do edukacji, opieki zdrowotnej, dóbr kultury

Często utrudniają one osobom niepełnosprawnym pełny i efektywny udział w życiu społecznym na zasadach równości z innymi.

W Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych mówi się także, w jaki sposób będzie wprowadzana w życie, określając już na wstępie obowiązki państw, które ją podpisały (artykuł 3 1).

Razem łatwiej! Zaczniemy zmiany.

Projekt finansowany ze środków Państwowego Funduszu
Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

